

HOTĂRÎRE
privind evoluția economiei naționale și executarea bugetului
în 9 luni ale anului 2004

nr. 1356 din 07.12.2004

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.233-236/1555 din 17.12.2004

* * *

Guvernul constată că aplicarea consecventă a Programului său de activitate și implementarea Strategiei de Creștere Economică și Reducere a Sărăciei au asigurat, în primele 9 luni ale anului curent, menținerea stabilității macroeconomice, dezvoltarea și extinderea infrastructurii de producere și a celei sociale, creșterea susținută a volumului producției industriale și serviciilor, îmbunătățirea condițiilor de viață a populației.

Rezultate semnificative au fost înregistrate în activitatea investițională. Volumul investițiilor în capital fix s-a majorat față de perioada respectivă a anului 2003 cu 12%, însumând în prețuri curente 2296 mil.lei. Sub aspect structural, 69% din volumul total al investițiilor au fost efectuate din contul mijloacelor proprii ale agenților economici. Din punctul de vedere al eficienței economice este important că 72% din volumul total al investițiilor în capital fix au fost valorificate în construcția, extinderea și reutilizarea tehnică a întreprinderilor de producere.

Rata inflației a constituit 6,4%, fiind cu mult mai joasă decât cea înregistrată în perioada ianuarie-septembrie a anului 2003 (11,4%).

În perioada de referință cursul valutar a manifestat două tendințe distincte: de la începutul anului pînă în luna mai leul moldovenesc și-a întărit cursul față de dolarul american (cu 12,9%), după care s-a înregistrat o scădere lentă a cursului monedei naționale, pînă la 12,16 lei pentru 1 dolar american la sfîrșitul lunii septembrie.

Stabilitatea macroeconomică a stimulat majorarea creditelor acordate economiei, suma cărora la 30 septembrie 2004 a atins 6,8 mlrd.lei, fiind în creștere cu 21,9% față de aceeași dată a anului 2003.

Și în sectorul real al economiei s-au înregistrat tendințe de creștere. Volumul producției industriale a însumat 12,1 mlrd.lei și s-a majorat în termeni reali cu 7,9%, comparativ cu perioada similară a anului 2003. Cele mai înalte ritmuri de creștere s-au înregistrat în industria nealimentară, obținîndu-se o majorare cu 19% față de 9 luni ale anului 2003. Pondere cea mai înaltă în această creștere revine producerii articolelor textile, precum și producției din minereuri nemetalifere.

Volumul producției agricole în prețuri curente a constituit 8,4 mlrd.lei, fiind în creștere cu 3% (în prețuri comparabile), față de perioada respectivă a anului 2003. Sporirea producției agricole a fost determinată de creșterea producției vegetale cu 4,5% și a producției animale cu 0,6%.

În primele 9 luni ale anului curent, comparativ cu perioada similară a anului 2003, veniturile încasate la bugetul consolidat s-au majorat cu 11,9%. Acumulările de venituri planificate pentru perioada vizată au fost realizate la nivel de 103,4%. Dintre cele 35 unități administrativ-teritoriale în 26 au fost depășite sarcinile de colectare a veniturilor, iar în 9 - sarcinile respective nu au fost îndeplinite. Cel mai scăzut nivel de executare a sarcinilor bugetare s-a constatat în raioanele Taraclia (89,5%), Șoldănești (91,5%) și Rîșcani (94,3%).

Pe parcursul a 9 luni ale anului curent salariul nominal mediu lunar al unui salariat în economie s-a majorat, față de aceeași perioadă a anului 2003, cu 25,5%, iar în termeni reali cu 11,2%.

Mărimea medie a pensiei lunare, conform situației de la 1 octombrie 2004, a constituit 258,3 lei, sporind cu 25,5% față de data respectivă a anului 2003, creșterea în termeni reali constituind 13,3%.

În scopul ameliorării situației din știință și învățămînt s-a stabilit majorarea salariilor cercetătorilor științifici, prin utilizarea coeficientului de retribuire a muncii la nivel de 1,5, precum și majorarea cu 30% a salariilor de funcție ale cadrelor didactice și persoanelor cu funcții de conducere din domeniu.

Totodată, se mențin și unele tendințe negative. Comparativ cu perioada respectivă a anului 2003, a crescut soldul negativ al balanței comerciale cu 34,1%, s-a redus numărul salariaților în economie cu 13,3 mii. Restanțele agenților economici și celor sociali la retribuirea muncii s-au majorat cu 25,8 mil. lei față de suma înregistrată la începutul anului.

Se atestă nerespectarea continuă de către unii contribuabili a obligațiilor față de buget. Conform situației de la 1 octombrie 2004 datoriile agenților economici la bugetul consolidat au constituit 1428,9 mil. lei, dintre care la bugetul de stat - 1135,6 mil. lei și la bugetele administrativ-teritoriale - 293,3 mil. lei.

În condițiile în care sarcina anuală de creștere a valorii globale adăugate în agricultură este de 13%, în primul semestru s-a înregistrat o reducere a acestui indice cu 1,6%. În industria alimentară și în cea a vinului creșterea valorii globale adăugate a constituit, în aceeași perioadă, jumătate din cea planificată, iar în industria tutunului aceasta s-a redus cu circa 12%, creșterea preconizată fiind de 15%.

La nivel nesatisfăcător se află executarea veniturilor de bază ale bugetului consolidat pe activitățile economice ce țin de sfera de competență a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare (80,2%), Ministerului Industriei (82,6%) și Ministerului Energeticii (84,7%).

Autoritățile responsabile de stabilirea condițiilor obligatorii pentru produse și servicii nu și-au conștientizat rolul în procesul de formare a legislației tehnice, armonizate cu directivele europene și, ca urmare, nu se implică activ în realizarea Programului național de elaborare a reglementărilor tehnice.

În scopul realizării Programului de activitate a Guvernului pe anii 2001-2005 "Renașterea Economiei - Renașterea Țării", implementării Strategiei de Creștere Economică și Reducere a Sărăciei, Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se ia act de Raportul analitic cu privire la evoluția economiei naționale și executarea bugetului în 9 luni ale anului 2004.

2. Ministerele și departamentele, alte autorități ale administrației publice centrale:

pînă la 1 ianuarie 2005, vor ajusta planurile lor de activitate pentru anii 2005-2006 la politicile, obiectivele și prioritățile sectoriale specificate în Strategia de Creștere Economică și Reducere a Sărăciei;

vor întreprinde toate măsurile ce se impun pentru asigurarea necondiționată a realizării obiectivelor activităților economice la formarea produsului intern brut în anul 2004, a obiectivelor de asigurare a executării sarcinilor bugetare pe anul 2004, stabilite prin [Hotărîrea Guvernului nr.351 din 2 aprilie 2004](#);

vor participa la elaborarea, pînă la finele anului curent, în scopul asigurării executării [Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.2044-III din 15 octombrie 2004](#) "Privind declararea anului 2005 "Anul colectivităților locale din Republica Moldova", a Programului Național "Satul moldovenesc" pentru perioada 2005-2015, stabilind acțiuni concrete de realizare a acestuia la nivel local, raional și central, în conformitate cu [Dispoziția Guvernului nr.169 din 10 noiembrie 2004](#).

3. Ministerul Economiei:

va generaliza materialele prezentate de autoritățile administrației publice centrale și locale privind Programul Național "Satul moldovenesc" și va prezenta, pînă la 10 ianuarie 2005, proiectul respectiv de hotărîre a Guvernului;

în comun cu Banca Națională a Moldovei și Ministerul Finanțelor, va definitiva, pînă la 15 decembrie 2004, Declarația cu privire la politicile economice și financiare comune ale Guvernului și Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2005.

4. Ministerul Energeticii va elabora:

pînă la 10 decembrie curent, un plan de acțiuni privind sporirea gradului de securitate energetică a țării în perioada de iarnă (2004-2005), prin asigurarea funcționării stabile și eficiente a sistemului energetic național, în special a sectoarelor electroenergetic, termoenergetic și a celui al livrărilor de gaze naturale;

proiectul de lege pentru completarea și modificarea [Legii nr.233-XIV din 23 decembrie 1998](#) cu

privire la proiectul individual de privatizare a întreprinderilor din sectorul electroenergetic și [Legii nr.336-XIV din 1 aprilie 1999](#) privind restructurarea datoriilor întreprinderilor din sectorul energetic.

5. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare va definitiva, pînă la 1 ianuarie 2005, strategia sectorială de dezvoltare a sferei agroalimentare și planul respectiv de acțiuni, stabilind în calitate de obiective prioritare sporirea competitivității producției, implementarea soiurilor, hibridilor, raselor de animale și tehnologiilor avansate, precum și a managementului performant, utilizarea rațională a solurilor și a altor resurse naturale, fabricarea noilor tipuri de produse alimentare, cucerirea noilor piețe de desfacere.

6. Ministerul Industriei și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare:

vor intensifica și eficientiza interacțiunea pe orizontală, îndeosebi în domeniile producerii conservelor, asigurării cu ambalaj și desfacerii producției;

vor crea condiții favorabile pentru prelucrarea materiei prime, atît agricole cît și minerale, implementînd producerea noilor tipuri de mărfuri și servicii cu valoare adăugată sporită și consum redus de materiale și energie.

7. Ministerul Muncii și Protecției Sociale:

va asigura implementarea în continuare a măsurilor ce țin de orientarea profesională și consilierea psihologică a tinerilor, invalizilor și altor categorii vulnerabile pe piața muncii și introducerea modificărilor și completărilor respective în Legea privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă;

în comun cu Ministerul Economiei și Ministerul Finanțelor:

va asigura definitivarea și implementarea Planului de acțiuni privind perfecționarea sistemului și mecanismului de acordare a compensațiilor nominative diferitelor categorii sociale ale populației, prin trecerea de la principiul bazat pe categorii la cel bazat pe determinarea veniturilor unui membru al familiei;

va revedea posibilele etape de implementare a sistemului de stabilire a salariilor de bază în sectorul bugetar, ținînd cont de mijloacele financiare planificate;

va evalua situația din sistemul protecției sociale pentru fiecare unitate administrativ-teritorială și pentru fiecare tip de serviciu.

8. Casa Națională de Asigurări Sociale:

va întocmi, în comun cu Ministerul Finanțelor, în termen de pînă la 10 decembrie curent, un act de verificare a datoriilor bugetului de stat, în perioada 2000 - 9 luni ale anului 2004, față de bugetul asigurărilor sociale de stat, ținînd cont de plățile real calculate și efectuate de la bugetul asigurărilor sociale de stat în perioada respectivă, pentru prestații sociale aferente transferurilor de la bugetul de stat, cu prezentarea rezultatelor spre examinare Guvernului, în termenul stabilit;

va efectua recalcularea pensiilor de asigurări sociale în scopul majorării cuantumului lunar al acestora cu cel puțin 25 la sută;

în comun cu Compania Națională de Asigurări în Medicină, va prezenta lunar Ministerului Finanțelor, pînă la data de 15 a lunii următoare lunii de gestiune, informații operative, conform formularului stabilit de Ministerul Finanțelor, vizînd executarea indicatorilor generali ai bugetului asigurărilor sociale de stat și, respectiv, fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală, pentru întocmirea și raportarea informației operative privind mersul executării bugetului public național.

9. Ministerul Transporturilor și Comunicațiilor:

în comun cu ministerele de resort și Întreprinderea de Stat "Calea Ferată din Moldova", în trimestrul IV curent, va asigura modificarea proiectului și devizului pentru construcția liniei de cale ferată Revaca - Căinari, în scopul urgentării demarării lucrărilor de construcție a acestei linii;

în comun cu autoritățile administrației publice locale, va întreprinde, în regim de urgență, măsurile necesare în vederea pregătirii ramurii rutiere pentru activitatea în condiții de iarnă, cu asigurarea continuității circulației pe rețeaua drumurilor publice;

va asigura definitivarea construcției și darea în exploatare, în luna decembrie curent, a primelor blocuri ale obiectivului "Gara Nord" din Chișinău;

va asigura conectarea la Internet, pînă la 31 decembrie 2004, din contul întreprinderii de Stat

"Moldtelecom", a 1017 rețele de calculatoare locale ale instituțiilor de învățământ preuniversitar, conform unui grafic coordonat cu Ministerul Educației.

10. Ministerul Culturii, pînă la finele anului curent, va prezenta Guvernului spre aprobare proiectul de lege privind reglementarea mărimii plăților de la buget pentru achitarea onorariilor.

11. Departamentul Comerțului, Ministerul Economiei, Ministerul Afacerilor Externe, Camera de Comerț și Industrie și Organizația de Promovare a Exportului din Moldova, în termen de pînă la 15 decembrie 2004, vor elabora planuri proprii de acțiuni privind majorarea exportului de mărfuri și servicii, realizarea cărora va asigura implementarea unui mecanism nou de soluționare a acestei probleme.

12. Departamentul Comerțului:

va întreprinde măsuri concrete pentru dezvoltarea comerțului organizat în întreprinderile comerciale de diferite tipuri, în special în sistemul de comerț angro, precum și în vederea extinderii gamei de servicii prestate populației;

va asigura înlăptuirea unui complex de măsuri pentru diminuarea deficitului balanței comerciale.

13. Departamentul Vamal, pînă la finele anului curent, va finaliza implementarea sistemului de gestiune vamală "ASYCUDA World" finanțat de Banca Mondială, ce are ca obiectiv eficientizarea traficului de mărfuri la punctele vamale ale Republicii Moldova.

14. Departamentul Standardizare și Metrologie va întreprinde acțiuni concrete pentru implementarea mecanismului de asigurare a conformității, prin declarația de conformitate a producătorului (furnizorului) în vederea susținerii producătorilor autohtoni și sporirii responsabilității lor pentru produsele fabricate și plasate pe piață.

15. Departamentul Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului:

va intensifica activitățile privind construcția de locuințe noi prin intermediul Agenției Naționale Locuințe, lansînd programe speciale pentru asigurarea cu locuințe a diferitelor pături de populație, în special a categoriilor socialmente vulnerabile;

va monitoriza realizarea proiectelor investiționale în domeniul aprovizionării cu apă a unor localități ale țării, finanțate de Banca Mondială, Fondul Kuveitian de Dezvoltare Economică Arabă și din contul creditului Guvernului Republicii Polonia;

pînă la 1 mai 2005, va actualiza Programul de alimentare cu apă și de canalizare a localităților din Republica Moldova pînă în anul 2006, utilizînd rațional apele de suprafață și cele subterane, cu atragerea sporită a investițiilor străine.

16. Departamentul Situații Excepționale va organiza întruniri cu specialiștii de profil din cadrul ministerelor și departamentelor, în scopul planificării instruirii în domeniul protecției civile în anul 2005.

17. Ministerul Economiei va prezenta Guvernului, în termen de pînă la 20 ianuarie 2005, informația despre realizarea măsurilor privind executarea prezentei hotărîri.

18. Controlul asupra executării prezentei hotărîri se pune în sarcina dlui Marian Lupu, ministru al economiei.

PRIM-MINISTRU

Vasile TARLEV

Contrasemnează:

Ministrul economiei

Marian LUPU

Ministrul finanțelor

Zinaida GRECIANÎ

Chișinău, 7 decembrie 2004.

Nr.1356.